

Tysk kunst i Sønderho

Edith M. Holz kom i Sønderho i 40 år i træk. Nu får hun posthum udstilling. Den forvaltes af datteren Ricarda Kiwit

Læs side 10-11

Lars og Diana overtager cykeludlejningsfirma
Læs side 4

Charlotte har nu prøvet både opture og nedture
Læs side 8

Forskere vil rense Fanø-vand uden PFAS-rester
Læs side 12

Rindby Strand - Windgaf 52

Charmerende sommerhus beliggende på yderst attraktiv grund i Rindby Strand. Huset ligger for enden af en blind vej og der er ikke langt vandet. Tag med ud og oplev det selv!

Fritidshus
56 m² 1/2 1 3.740 m² 1942/17
Kontantpris: 2.398.000
Ejerudgift pr. md: 3.197
Udbetaling: 120.000
Brt/nt excl. ejerudg: 14.047/11.306
Sag: 14290

Rindby Strand - Paradisvej 21

Huset ligger på en blind vej i et fredeligt område, tæt på stranden. Renoveret køkken, stor stue, 4 gode værelser; i alt 8 sovepladser. Badeværelse med spa og sauna og ekstra toilet.

Fritidshus
97 m² 1/4 1 3.002 m² 1906
Kontantpris: 2.395.000
Ejerudgift pr. md: 2.637
Udbetaling: 120.000
Brt/nt excl. ejerudg: 14.074/11.328
Sag: 14313

Fanø Bad - Golfvejen 2A, 1.

Virkelig god ferielejlighed ved Fanø Bad. Lyst badeværelse med gulvvarme. Flot renoveret køkken i åben forbindelse til hyggelig opholdsstue. 4 gode sovepladser i alt.

Fritidshus
40 m² 1/1 1 4.042 m² 1992
Kontantpris: 980.000
Ejerudgift pr. md: 1.624
Udbetaling: 50.000
Brt/nt excl. ejerudg: 5.771/4.267
Sag: 2114C

Fanø Bad - Sønderklit 8

Sommerhus opført i 2011 i 3. plan tæt på stranden. Huset er omkranset af skøn terrasse og indeholder bl.a.: stort lyst køkkenalrum, opholdsstue, 2 badeværelser mv.

Fritidshus
86/90 m² 2/3 3 887 m² 2011
Kontantpris: 3.198.000
Ejerudgift pr. md: 4.022
Udbetaling: 160.000
Brt/nt excl. ejerudg: 18.712/15.061
Sag: 20956

Nordby - Peder Jessens Toft 5

Velholdt villa med helt flot have og gode terrasseforhold. Villen byder på lys og funktionel planløsning. Integreret garage samt isoleret redskabsrum, praktisk isoleret Yderligere udhus.

Villa, 1 fam.
188 m² 2/3 1 944 m² 8 2000
Kontantpris: 2.795.000
Ejerudgift pr. md: 2.444
Udbetaling: 140.000
Brt/nt excl. ejerudg: 16.268/13.104
Sag: 90426

Sønderho - Ved Bavnens 8

Et dejligt sommerhus med god beliggenhed indeholdende 2 gode værelse, badeværelse, lyst køkken, to delt stue m. brændeovn og skønne terrasser. Garage og funktionelt udhus.

Fritidshus
81 m² 1/2 1 905 m² 1960/03
Kontantpris: 1.499.000
Ejerudgift pr. md: 2.133
Udbetaling: 75.000
Brt/nt excl. ejerudg: 8.798/7.083
Sag: 3063E

Nybolig
Fanø

Hovedgaden 54, Nordby • 6720 Fanø
6720@nybolig.dk • nybolig.dk • Tlf. 7516 1011

Så mangler vi bare lidt solskin på Fanø

► Krigen i Ukraine fortsætter og sætter vores egne småproblemer i relief. For de er efterhånden ikke så store som tidligere. Energipriserne er kommet lidt ned, bededagsdebatten er overstået, overenskomsterne på arbejdsmarkedet falder overraskende let på plads, de private husholdningers formue vokser stadig, ledigheden er meget lav, og antallet af sommerhusbookinger fra vore tyske naboer er meget stor her i påsken. Selv den store færgekrig mellem øen og Molslinjen og politikerne imellem er slut. Nu mangler vi bare lidt solskin her på Fanø, så vore gæster kan nyde øen i fulde drag og gå fra butik til butik, besøge vore museer, finde en god restaurant og nyde livet på sommerhusterrasserne.

Selv skal vi ikke klage. Efter et 2022, der gav et økonomisk hak i tuden, har det lille bladhus haft en flot opbakning fra annoncørerne på Fanø og i Hjerting i første kvartal. Og med en tæt barbering af udgifterne er det lykkedes at rette skuden op. Og hvis ikke de statsstøttede medier snupper alle 43 millioner kroner til lokalavispuljen, kan vi måske endda også få nogle smuler fra de riges bord, selv om statsstøtte til medierne er en diskutabel størrelse. Vi håber, at virksomhederne på Fanø også vil opleve fremgang i 2023.

Sparekassen valgte at droppe garantmødet på Fanø, så vi var 27 personer, der drog til et gigantisk garantmøde i Kolding. Her hørte vi blandt andet, at familier med stigende renter på deres realkreditlån nok skulle få hjælp, hvis de selv ville yde noget, som at droppe skiferien. Lad os håbe, det også gælder de små erhvervsdrivende. I stedet for et garantmøde vil der blive holdt fest i Fanøhallen den 1. maj. Et garantmøde på Fanø ville nok have været bedre i den nuværende situation. Lidt skuffende er det også, at den ny fond med 58 millioner kroner vil uddele to millioner kroner om året. Dermed kan der ikke gives et stort beløb til en svømmehal, for eksempel. Men at pengene vil blive givet til Fanøs foreninger er jo godt.

God påske!

Den store færgekrig på Fanø er nu overstået

Prisstigninger og ændringer i sejlplanen i oktober 2022 udenom kommunen gav ballade. Borgmester Frank Jensen opfordrer til at have fokus på bolden nu

FÆRGEN – Den store færgekrig fra oktober 2022, da Molslinjen A/S pludselig ændrede priser og sejlplan på grund af de enorme prisstigninger på el og dieselolie – og fik borgmester Frank Jensen (R) i landsmedierne med et forslag om en kommunal færgerute trods aftalen med Molslinjen, der løber til 2036 – er slut.

På et møde den 7. marts fik fire politikere fra Økonomi- og Planudvalget efter deres egen mening en politisk sejr, da de ved at inddrage advokat Bo Ascanius fik Molslinjen til at bøje sig for ordlyden i kontrakten.

Frank Jensen ville i stedet rådføre sig med Kommunernes Landsforening først. Magten over færgepriserne blev dermed taget fra Molslinjen. De må kun ændres én gang om året i samarbejde med kommunen, påpeger de fire politikere Erik Nørreby (V), Christian Lorenzen (C), Mille Renée Larsen (løs-gænger) og Johan Brink Jensen (A).

Efterfølgende har Molslinjen meddelt, at priserne og sejlplanerne snart forbedres.

De fire forklarer i en fællesudtalelse, der her er redigeret:

“Advokatens pointe er, at parterne reelt har givet hinanden vetoret. Forhandlingsvejen er eneste mulighed. Konklusionen på mødet blev da også, at alle ændringer af sejlplan og prisfastsættelser skal godkendes af Fanø Byråd. Tillægskontrakten med ikrafttrædelse 01.01.2022 er gældende i 15 år og sikrer Molslinjens finansiering af den nye el-færge Grotte, samt at de to ældre færger kan sejle på HVO-diesel, der er næsten CO2- neutralt. Omkostningsstigningen i forbindelse med den miljøvenlige satsning af det tidligere byråd betales via en højere overfartspris for alle. Efterfølgende friholdes dog lokale og pendlere via de statslige midler til trafikal ligestilling. Den grundlæggende struktur for billetpriserne på tidspunktet for kontraktens indgåelse er gældende i hele aftaleperioden. Dog kan enkelte forhold som stigende eller faldende brændstofpriser og pris- og lønfremskrivinger, begrunde prisændringer op og ned, men kun én gang årligt.”

Det havarerede samarbejde i ØPU resulterede i, mener de fire, at Molslinjen, uden om byrådet på Fanø, hævede priserne

og ændrede sejlplanen til halvtimesdrift noget af dagen. Og borgmesteren greb efter deres mening ikke ind, søgte ikke juridisk bistand og rådgav sig ikke med resten af ØPU. En række ændringer og priser for resten af året kan næppe ruller tilbage, men de er meget tilfredse med, at byrådet nu igen er med ved bordet.

Borgmester Frank Jensen er skuffet over angrebet:

“Jeg er uforstående over for den hårde tone, da der på seneste byrådsmøde var enighed om at se fremad og samarbejde for Fanøs bedste. Jeg mener, det er det bedste for Fanø. Og jeg er uenig i beskrivelsen af hændelsesforløbet og konsekvenserne. Jeg udsendte en pressemeddelelse, fordi Molslinjen hævede priserne – uden om byrådet. Forinden havde jeg bedt om ØPUs opbakning og fået den. Det er korrekt, at ØPU ikke havde læst den, men de var orienteret om hensigten bag. Jeg efterspurgt jeg blandt andet dialog, åbenhed, dokumentation og klare retningslinjer. Det blev fulgt op af en mail til Molslinjen, hvori jeg skrev, at byrådet mener, Molslinjen bryder aftalen ved at hæve priserne uden videre. Sidenhen har de

heldigvis vist interesse for en konstruktiv dialog. Det gavner alle parter, hvis vi nu kan have fokus på bolden og bruge vores kræfter på at skabe de bedst mulige betingelser for vores borgere og gæster. Ligesom vi er afhængige af færgen, er færgen afhængige af tilfredse kunder.”

Han ønsker ikke at svare Fanø Posten på, hvorfor han foreslog at oprette et kommunalt rederi, eller om han fik den rette rådgivning af forvaltningen.

Molslinjen A/S har denne kommentar:

“Vi har jo aftalt dette med Fanø Kommune. Man kan vel sige, at vi har sat et ellers velkørende tog tilbage på skinner efter en afsporing forårsaget af voldsomme begivenheder ude i verden. Vi har haft en god dialog, også om den fremtidige proces, og vi er enige om, hvordan vi ønsker samarbejdet. Vi har en lang og god relation med Fanø – en relation, som skal vare i mange år frem. Derfor er vi også forpligtede til at gå samarbejds vej,” siger Jesper Maack, PR- og kommunikationschef.

Test og foto:
Finn Arne Hansen

FANØ POSTEN

– hele øen rundt!

Udgiver og redaktør
Finn Arne Hansen
mail@fanoeposten.dk

Grafiker/bogholderi
Tina Foldager
tf@hjertingposten.dk

Kopiering af Fanø Postens redaktionelle indhold og annoncer for videre produktion eller offentliggørelse er ikke tilladt uden skriftlig tilladelse fra Fanø Posten.

Oplag: 5.200 Tryk: OTM Avistryk
Udgiver: Vadehavets Mediecenter ApS Distribution: Egne bude

Omdeles til alle boliger, sommerhuse og erhverv på hele Fanø.

mail@fanoeposten.dk • 42 41 09 99

Hovedgaden 75 · 6720 Fanø

www.fanoeposten.dk

Har du ikke fået avisen i postkassen?

Så send en mail med din adresse og telefonnummer på

mail@fanoeposten.dk

KÆRE SOMMERHUSEJER

At sætte sit sommerhus til udlejning er en tillids-sag. Vi sætter en ære i at gøre en forskel for såvel vores husejere som vores gæster.

Kontakt os og få en snak omkring udlejning af dit sommerhus.

DANIBO.DK 75163699

Danibo har udlejet sommerhuse på Fanø i over 40 år. Det eneste lokaltforankrede udlejningsbureau på Fanø.

DANIBO
FANØ SOMMERHUSUDLEJNING

Har du et godt tip?

Så send det til os på

mail@fanoeposten.dk

FANØ POSTEN
– hele øen rundt!

SuperBrugsen Fanø

Åbent alle dage fra 7-19

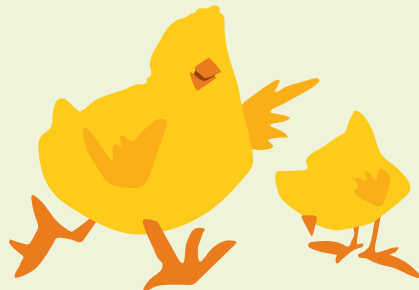
Fersk
lammekølle

Pr. 1/2 kg.
49⁹⁵

Vildmose
kartofler

1,5 kg.
10⁷

Piccini
Zinfandel
Puglia

Apulien, Italien.
2 x 75 cl. Frit valg.

NYHED

Tarteletter med
tarteletfyld

Lige til at
varme

Bakke
med 4 stk.

35⁷

2 flasker

99⁷

**HUSK: Vi har friskbagt
brød alle dage!**

Bestil gerne dit brød
til påskedagene

Spar 25% på
blomsterløg
Flere varianter.

Tjek den
digitale avis

Følg med hver uge i din Coop App
eller på superbrugsen.dk

FREE WI FI

Danske Spil

SuperBrugsen Fanø

SuperBrugsen Fanø, Hovedgaden 87, Nordby – Tlf. 75 16 20 09 – www.brugsenfano.dk

Tilbuddene gælder til og med mandag den 10. april 2023 – så længe lager haves

Super
Brugsen

DER ER FORSKEL

Fanø Strandgalleri
Sæsonstart 2023

Fernisering lørdag d.1. april kl.14

Vi glæder os til at byde velkommen til to nye medlemmer:
Eva Gleerup og Ulla Hørlyck

Tale - et glas - pindemadder - musik

Kirkevejen 39, Rindby www.fanostrandgalleri.dk

FANØ VARMEPUMPE SERVICE

DIN LEVERANDØR AF EFFEKTIVE OG HOLDBARE VARMEPUMPE LØSNINGER, der udleder mindre CO₂, og som er mere miljøvenlige

- Varmepumpe luft/luft
- Varmepumpe luft/vand
- Service af dit anlæg

Fanø Varmepumpe Service
 Ring 40 18 14 12 - tk@fvps.dk - www.fvps.dk

Fanø Fragten

Daglig fragtforbindelse mellem Esbjerg og Fanø

Med over 35 års erfaring med fragtkørsel på Fanø, sikrer vi vores kunder kvalitet og levering.

www.fanoefragten.dk
 mail@fanoefragten.dk

Tlf: 4058 2660

Gardiner til ethvert formål

Stort udvalg indenfor:

- Gardiner
- Solafskærmning
- Insektnet

Gratis og uforpligtende opmåling og rådgivning!

JEFA Gardiner
 v/Frank Bredahl

Med mere end 30 års erfaring

Stenhuggervej 9 · 6710 Esbjerg V · Tlf. 2392 7814

BYGMA

Trælast og byggemarked

Alt i byggeartikler

• Pejsebrænde • Isenkram • Maling • Haveartikler

www.bygma.dk • Mail: fano@bygma.dk
 Tlf. 75 16 37 00 • Strandvejen 10B, Nordby

Åbningstider: Man.-fre.: kl. 7-17 • Lørdag: kl. 9-13

Lars og Diana Asmussen (til venstre) har overtaget Fanø Cykler i Rindby efter Kai Holm Jensen. De kan tilbyde i alt 270 cykler, anhængere med mere til udlejning, så de løber ikke tør for cykler lige med det samme. Kai Holm Jensen vil nu hjælpe iværksættere.

Par fra Flensborg er de nye ejere af Fanø Cykler i Rindby

Diana og Lars Asmussen fra Flensborg er flyttet til Fanø og er nu cykeludlejere

ERHVERV – Da Lars Asmussen gik i 5. klasse, kunne han i skolen vælge, om han ville lære fransk eller dansk. Det blev dansk. Om det var Skæbnen, der allerede da havde valgt, at han skulle flytte til Fanø og blive øens største budlejer af cykler sammen med fru Diana, ved ingen. Men i dag er parret Asmussen ejere af Fanø Cykler på Kirkevejen i Rindby og er i fuld gang med at forberede den altid travle påskesæson.

Med 270 udlejningscykler, heriblandt 22 elcykler, har de øens største cykeludlejningsforretning. Og

de behøver ikke at ansætte en cykelsmed, for Lars Asmussen er allerede Fachmeister i det fag. Diana Asmussens baggrund er også helt perfekt, da hun er uddannet købmand.

Har købt hus i Nordby

De kom til Fanø i 2022 og har købt hus i Nordby, en god bungalow, som de skulle have givet noget mere for i Flensborg. Lars fik job i en cykelforretning i Esbjerg, og Diana blev ansat hos Kai Holm Jensen, Fanø Cykler. Det var derfor, de fik tilbuddet om at købe forretningen.

De to sønner på henholdsvis otte og 10 år trives i skolen.

”Den danske skole er helt anderledes end den tyske. Eleverne opfordres til at dyrke musik, være sociale og være meget ude. I Tyskland handler det mere om resultater,” fortæller Diana, som tilføjer, at drengene allerede taler dansk efter otte måneder.

De har ikke planer om at lave de store ændringer, for forretningen fungerer godt med udlejning af cykler, cykelanhængere, specialcykler og reparation af cykler.

”Jeg er ikke bange for at det bliver for stille om vinteren. Folk skal altid have lavet deres cykler,” siger Lars, der allerede har gang i værkstedet.

Men hvorfor lige Fanø?

”Jeg har en veninde, der viste mig et stykke rav fra Fanø. Så vi tog til Fanø på ferie og er kommet her siden 2017,” fortæller Diana med et smil.

Sælgeren er Kai Holm Jensen, der har haft Fanø Cykler i fem år. Han fortæller, han trænger til at prøve noget nyt. Han, der er levedsmiddelingenør og har hjulpet Café Aroma i Nordby med at få gang i deres egen ølbrygning, vil hjælpe iværksættere og bruge mere tid på at være censor ved fødevareruddannelserne.

Han fortæller i øvrigt også, at stedet tidligere har været iskiosk – og rutebilstation!

Tekst og foto:

Finn Arne Hansen

Generalforsamling i Grundejerforeningen Sønderho sommerhusområde

Mandag den 10. april kl. 10.00 i Sønderho Forsamlingshus

Er du sommerhusejer i området, håber vi at se dig. Er du ikke allerede medlem, kan du blive det på dagen.

På soenderho-grundejer.dk kan du læse om grundejerforeningens aktiviteter, og du finder også dagsordenen til generalforsamlingen.

Venlig hilsen bestyrelsen

Lars Asmussen er uddannet i faget, så han kan selv servicere og reparere alle udlejningscyklerne. Private cykler er også velkomne.

Åbent hus
med tilmelding
HVER DAG 10-16

Hypelvej 41, Rindby Strand, 6720 Fanø

Højtbeliggende sommerhus tæt på stranden

I det attraktive område ved Rindby Strand og kun 300 meter til fods fra stranden ligger dette flotte og særdeles velholdte sommerhus. Huset er på 81m², og har en veludnyttet planløsning. Det er ikke tilmeldt udlejning.

Kontantpris	2.598.000	Grund	1.013 m ²
Udbetaling	130.000	Bolig	81 m ²
Ejerudg./md.	2.719	Rum/værelser	4/3
Brt/nt u/vej.udg.	15.448/12.103	Opført	1980
Sag	67301453	Kontakt	76660102

Åbent hus
med tilmelding
HVER DAG 10-16

Lodne Bjerge 288, Sønderho, 6720 Fanø

Flot renoveret sommerhus med unik beliggenhed

I unikke omgivelser venter dette renoverede sommerhus. Her er beliggenheden helt fantastisk, du er nemlig omgivet af det fredede klitområde, mens stranden venter blot 150 meter væk.

Kontantpris	2.425.000	Grund	547 m ²
Udbetaling	125.000	Bolig	72 m ²
Ejerudg./md.	2.204	Rum/værelser	4/3
Brt/nt u/vej.udg.	13.938/10.966	Opført	1992
Sag	67301524	Kontakt	76660102

Åbent hus
med tilmelding
HVER DAG 10-16

Store Klit 33, Rindby Strand, 6720 Fanø

Renoveret sommerhus med fantastisk udsigt

Fantastisk beliggenhed, kvalitet og atmosfære - det er hvad, der beskriver Store Klit 33 allerbedst. Her er sommerhuset nemlig højtbeliggende, sådan du har fantastisk udsigt til Vesterhavet. Samtidig er huset flot renoveret og her er den helt rette stemning af sommerhus.

Kontantpris	2.448.000	Grund	1.220 m ²
Udbetaling	125.000	Bolig	69 m ²
Ejerudg./md.	2.378	Rum/værelser	4/3
Brt/nt u/vej.udg.	14.220/11.188	Opført/omb.	1961/1974
Sag	67301535	Kontakt	76660102

**TIL PÅSKE VI FREM TITTER
7 NYHEDER DER HITTER
I RINDBY STRAND & FANØ BAD
DU OS FINDER
RING 76 66 01 02 FØR
VI FORSVINDER**

Åbent hus
med tilmelding
HVER DAG 10-16

Strandvejen 61C, Fanø Bad, 6720 Fanø

Flot og velholdt ferielejlighed med skøn udsigt

Her er lejligheden beliggende med udsigt over området og stranden. Den byder på entré, soveværelse samt renoveret badeværelse. Desuden finder du køkken kombineret med spiseplads og dagligstue. Herfra er der udgang til den meget rummelige terrasse, hvor du kan nyde udsigten.

Kontantpris	1.148.000	Grund	1.608 ha
Udbetaling	60.000	Bolig	44 m ²
Ejerudg./md.	3.929	Rum/værelser	2/1
Brt/nt u/vej.udg.	6.718/5.286	Opført	1974
Sag	67301528	Kontakt	76660102

Vester Storetoft 34, Sønderho, 6720 Fanø

- Ingen lokalplan
- Mulighed for stor lejeindtægt
- Naturgrund

SOLGT

Grund
Kontakt

2.837 m²
76660102

Sag 67301514

Solgt på
7 dage

Slunden 125, Rindby Strand, 6720 Fanø

- Unik beliggenhed
- Tæt på stranden
- Stor grund

**SOLGT
TIL UDBUDSPRISEN**

Grund
Bolig
Rum/værelser
Opført

2.833 m²
85 m²
4/3
1975

Sag 67301517

Kontakt 76660102

Nybyvej 21, Rindby Strand, 6720

- Flot renoveret
- Fantastisk lysindfald
- I kort afstand til både stranden og Nordby

SOLGT

Grund
Bolig
Rum/værelser
Opført/omb.

2.348 m²
90 m²
4/3
1955/1998

Sag 67301429

Kontakt 76660102

Strandvejen 61A, lejl. 334, Fanø Bad, 6720 Fanø

- Særdeles god lejeindtægt
- Fantastisk udsigt
- Velholdt

SOLGT

Grund
Bolig
Rum/værelser
Opført

1.608 ha
47 m²
2/1
1974

Sag 67301477

Kontakt 76660102

Vester Storetoft 36, Sønderho, 6720 Fanø

- God planløsning
- Ugeneret grund
- Ikke tilmeldt udlejning

SOLGT

Grund
Bolig
Rum/værelser
Opført

2.342 m²
77 m²
4/3
1971

Sag 67301492

Kontakt 76660102

Strandvejen 61A, lejl. 311, Fanø Bad, 6720 Fanø

- Beliggende på 2. sal
- Meget velholdt
- Ugenret altan

SOLGT

Grund
Bolig
Rum/værelser
Opført

1.608 ha
45 m²
2/1
1974

Sag 67301439

Kontakt 76660102

BLUE
INSTALL
RÅDGIVENDE INSTALLATØR

DAN-EL A/S

Kom og fejre med os!!
ÅBENT HUS
d. 14 april fra 12 -17
Nyhavnsgade 13, 6700 Esbjerg

Vi fejre også mesterens
60 års
fødselsdag !!

30
ÅR !!

ESBJERG - FANØ - VARDE - KVONG

10.000 påskeæg gemt i Fanøs forretninger

Påskeharen er løs på Fanø og har gemt 10.000 påskeæg i Nordby

Den 8. april er der jagt på 10.000 påskeæg rundt om i Nordby Handels medlemsbutikker og -spisesteder. Alle kan være med.

SKATTEJAGT – Nordby Handelsstandsforening inviterer alle børn og deres familier til Den kæmpestore Påskejagt lørdag den 8. april fra klokken 11 til 16. 10.000 påskeæg vil være gemt hos over 35 medlemmer af Nordby Handelsstandsforening.

”Påsken betyder at højsæsonen er lige rundt om hjørnet, og derfor synes vi det er en oplagt anledning til at skabe en masse liv og glade dage rundt i byen. Vi håber at mange af øens børn – både fastboende og besøgende – vil være med til at skabe en sjov dag,” siger Tilde Rudbeck, formand for Nordby Handelsstandsforening.

Det er velvillige sponsorer der har muliggjort den kæmpestore påskejagt på vores lille ø.

”Ved hjælp af trofaste sponsorer – og påskeharen – har vi skaffet 10.000 påskeæg, så faktisk kommer der i påsken til at være langt flere påskeæg end mennesker på vores lille vadehavsø, der til dagligt huser 3500 fastboere. Vi håber derfor at øens mange påsketurister og endagsturister vil hjælpe os med at finde alle de 10.000 æg. Alle skal være velkomne,” fortæller Tilde Rudbeck.

Det er gratis at deltage i Den kæmpestore påskejagt, man skal blot selv medbringe en pose eller kurv til

at samle æg i. Der er ét æg per barn i hver af de deltagende medlemsbutikker og -spisesteder efter først til mølle-princippet.

Ud over påskeægghøsten er der også mulighed for at vinde et Ø-gavekort til en værdi af 250 kroner. Der trækkes lod blandt de sjoveste påskejagt-billeder uploadet til facebook eller instagram. Man skal tage @nordbyhandel for at deltage.

Læs mere på Nordby Handelsstandsforenings hjemmeside: nordbyhandel.dk/paaskejagt.

Må vi udleje
dit sommerhus
– få en nem ekstra
indtægt uden bøvvl

we FANØ

Vi tilbyder:

- ✓ Markedets højeste belægningsprocent
- ✓ Unik fordelspakke uden selvrisko ved gæsteskader
- ✓ Professionelt servicekoncept 24/7 året rundt
- ✓ Markedets højeste rengøringsstandard
- ✓ Gratis adgang til ejerværksted, industrivaskemaskiner og trailere

Hvis du har haft samme udlejningskontrakt i flere år, giver vi dig et hurtigt og gratis tjek af din udlejningskontrakt.

Nikolaj Gramstrup
Ring til mig på 69 15 96 18

Besøg os på
esmark.dk/sommerhusudlejning

ESMARK
Feriehusudlejning

HENT TILBUDSAVISEN PÅ BYGMA.DK

IKKE FOR
AMATØRER

BYGMA FANØ

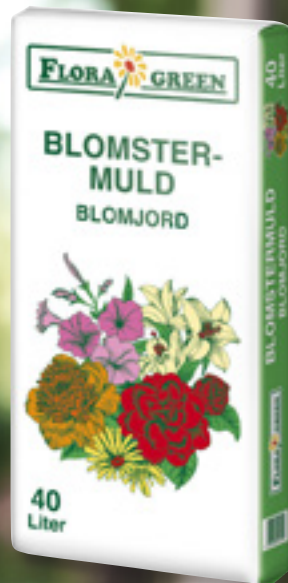

PROTOX

ALGEFJERNER

- 5 liter
  - Klar til brug
- Nr. 285520

69⁹⁵

FLORA GREEN

HAVEJORD

- 40 liter
  - Flere varianter
- Nr. 199707

Pr. stk. 44,95 kr.

3 stk.

100,-

PERLEKALK

PERLEKALK

- 15 kilo
- Nr. 000605

41⁹⁵

Yunik

**YUNIK GRUNDER OG
TRÆBESKYTTELSE
2 IN 1**

- 3 liter
  - Fås i flere farver
- Nr. 122822

209⁹⁵

RYOBI

GRÆSTRIMMER

- Model RLT3525
  - 350 W
- Nr. 188319

299⁹⁵

TØRRESTATIV

- Trykimprægneret
  - Komplet sæt
- Nr. 169515

399⁹⁵

**PÅSKENS
ÅBNINGSTIDER**

MANDAG-ONSDAG: 7-17
SKÆRTORS DAG, LANGFREDAG
OG LØRDAG: 9-13
PÅSKESØNDAG
LUKKET

TERRASSEBRÆDDER

- 32x125 mm (28x120)
- Trykimprægneret
- Kun lagerførende længder

Nr. 1075032125

Pr. meter
14⁹⁵

**BYGMA
TERRASSESKRUE**

- 4,2 X 56
  - 200 stk
  - Rustfri A4
- Nr. 188772

179⁹⁵

**Nilfisk
HØJTRYKSRENSER**

- Model Core 125-5
- Nr. 254869

899⁹⁵

BYGMA FANØ

Strandvejen 10B, 6720 Fanø
Telefon: 75 16 37 00

ÅBNINGSTIDER

MANDAG - FREDAG 7.00 - 17.00
LØRDAG 9.00 - 13.00

Priserne gælder fra lørdag den 1. april til lørdag den 8. april – så længe lager haves
Med forbehold for udsolgte varer, manglende leveringer, fejl i prissætninger og evt. offentlige indgreb
Alle priser er inkl. 25 pct. moms

GUIDNING PÅ DANSK – FÜHRUNG AUF DEUTSCH – GUIDANCE IN ENGLISH

SÆLSAFARI

ROBBENSAFARI SEALSAFARI

APRIL - MAJ 2023

1. april	8.00	15. april	17.00	7.5 maj	9.00
2. april	18.00	19. april	9.00	8.5 maj	9.00
4. april	9.00	22. april	13.00	13. maj	17.00
6. april	9.00	23. april	12.00	14. maj	18.00
7. april	9.00	30. april	18.00	15. maj	18.00
8. april	10.00	1. maj	8.00	17. maj	19.00
9. april	11.00	3. maj	19.00	18. maj	7.00
10. april	10.00	5. maj	9.00	19. maj	9.00
12. april	12.00	6. maj	8.00	20. maj	9.00

Alle ture starter på stranden 100 meter syd for nedkørslen fra Sønderho Strandvej til Fanø Vesterstrand (parkering på stranden) Professionel guidning af universitetslektor.

Guiding in English. All safaris start on the beach 100 meters south of the ramp from Sønderho Strandvej to Fanø Vesterstrand (parking on the beach) Professional guidance by university lecturer from University of Southern Denmark.

Guiding in Deutch. Alle Robbensafaris beginnt am Strand 100 m südlich des Abstiegs von Sønderho Strandvej zum Sønderho Strand (Parkplatz am Strand) Fachliche Betreuung durch dozent an der Süddänische Universität.

www.nationalparksafari.dk

Tilmelding / Anmeldung / Booking
SMS +45 20 10 87 17

GARANTBUSSEN

er kommet fast til Fanø

Vores lokale Fanømand, Erik Hoe, er klar til at betjene jer med gulve, tæpper og gardiner. Han har prøvet i bussen og er klar til hurtig udrykning. Erik kan kontaktes på erik@garant.nu eller tlf. 79 13 78 78 40 30 49 03

Garant Esbjerg
Ådalsparken 7, 6710 Esbjerg V
Tlf. 79 13 78 78, www.garant.nu

Åbningstider: Mandag-Fredag: 9.30-17.30
Lørdag: 9.30-14.00

Garant
Tæpper Gulve Gardiner

Charlotte Junge satser nu på mersalg ved at tilbyde mere 'convenience food' som denne sandwich.

Købmand Charlotte kom på rutsjebanetur

Elregning på en halv million kroner var en mavepuster, men hun knokler videre

ERHVERV – Charlotte Junge og hendes mand Peter Junge, der driver Min Købmand i Filskov ved Billund, overtog for tre et halvt år siden Spar-butikken på Strandvejen. Det gik godt, de hjalp deres datter i gang med en Spar-butik i Esbjerg og investerede over en million kroner i en modernisering af den noget slidte butik på Fanø.

Men hun skulle snart, som mange andre erhvervsdrivende på Fanø, lære, at her blæser det! Der kan virkelig komme modvind, hvis for eksempel turisterne udebliver. Eller prisen på el stiger helt vildt. Men så må man op på hesten igen.

Vi spoler tilbage til starten.

"Vi åbnede lige op til en efterårsferie, og det var vildt. Vi havde aldrig oplevet sådan noget i Filskov, hvor der er et jævnt salg året rundt. Vi var her begge to fra vi åbnede, til vi lukkede," husker hun tydeligt.

Så kom januar 2020.

"Shit, tænkte jeg. Der skete ingenting. Alle lukkede ned, mange tog væk. Men så fik vi jo god tid til virkelig at sætte os ind i alle de ting, som vi skulle. Spar er jo en anden kæde end Min Købmand, så der var meget nyt at lære," fortæller hun, der siden har været den ansvarlige for butikken på Fanø.

Coronaen betød, at købelystne danske gæster strømmede til Fanø.

"I januar, februar og marts 2021 var det helt vildt. Danskerne kunne ikke komme på skiferie, så de strømmede til Fanø," fortæller hun.

Hun investerede i nyt køl og frys og i lamper, der skulle præsentere varerne bedre.

"Men så i juli 2022 kom der lige en kæmpe stor elregning. Det endte med en halv million kroner mere end normalt i 2022. Så måtte vi pille de spots ned igen, vi lige havde sat op.

Det var ikke sjovt," fortæller Charlotte, der så også er blevet ramt af galopperende priser på dagligvarer, dyrefoder og brænde. Så kunderne går nu mere efter Gul Pris.

Sponsorater til Fanøs foreningsliv er fortsat. For hun kan søge en pulje hos Købmændenes Finansierings Institut.

"Jeg vil helst rette det mod børn og unge. Jeg har for eksempel støttet rideklubben, badmintonklubben, skydebanen, Fanø Sommercup og julemærkemarchen. Men Rindby Forsamlinghus har også fået," forklarer hun.

Rød Kors' julehjælp var der ikke stor efterspørgsel efter i december 2022, så halvdelen af de 50 pakker til i alt 25.000 kroner blev uddelt i Esbjerg.

Hun sat mere gang i salget af 'convenience food', hvilket håndværkerne kan lide. Hun beskæftiger 11 voksne og 19 ungarbejdere, mange af dem på deltid.

Tekst og foto:
Finn Arne Hansen

Tjen op til
44.500,-
skattefrit i 2023

Må vi udleje dit sommerhus? Vi er 100% danske og støtter lokalt

Per Christiansen fortæller om sommerhusudlejning hos Sol og Strand på vores hjemmeside. Her kan du også bestille en uforpligtende udlejningsvurdering.

Kontakt os på udlej@sologstrand.dk eller ring på + 45 99 44 44 40

SOL OG STRAND
– ferie med det gode hjerte

Fælles Om. Økonomien

Sammenlægningen af Fanø Sparekasse og Middelfart Sparekasse er godt i gang. Vi har derfor udvidet holdet på Fanø og sikret en god opbakning fra de 400 nye kolleger i Middelfart Sparekasse.

Det betyder, at du fortsat har adgang til personlig rådgivning lige der, hvor du er – nemlig her på Fanø.

Du kan få rådgivning om de komplekse ting som boligkøb, pensionsopsparring og investering, og vi er også klar til en snak om din daglige økonomi.

Vil du vide mere om, hvad vi kan gøre for dig, så ring til Mette, Søren, Susanne eller Amalie. Læs mere på midspar.dk/6720

Tilfredse kunder og godt omdømme.

Direkte kontakt til personlig rådgiver.

Vi støtter lokale aktiviteter og foreninger.

Hovedgaden 51 • 6720 Fanø

 **MIDDELFART
SPAREKASSE**
Fanø

Øen rundt

Påskebal med danseundervisning 8. april SØNDERHO – Lørdag den 8. april klokken fra klokken 20 til klokken 2 søndag morgen kan man opleve noget ganske særligt i Sønderho Forsamlingshus, skriver Sønderho-nyt: Der er nemlig påskebal i Sønderho Forsamlingshus, hvor man kan lære at danse sønderhoning og en enkelt fannik, hvorefter man kan opleve et rigtigt Sønderho-bal. Det er igen Fonden Gamle Sønderho, der er arrangør. Fra klokken 20 til 21 underviser Meise Maria og Helena Thøgersen i dansene, hvorefter der er bal. Medlemmer slipper med en halvtredser, gæster må af med det dobbelte. Men man kan blive medlem i døren. Kridt danseskole og kom og vær med, lyder det fra arrangørerne.

Sæltur eller havnerundfart den 6. april

NORDBY – Motorbåden Martha af Sønderho er kommet ud af sit vinterhi, og torsdag den 6. april 2023 klokken 11 og 14 stævner hun igen ud fra Nordbys lystbådehavn. Om det bliver fra den ny anløbsplads ved Svenskeren, er endnu uvist. Hvis der er sæler ved Langli i Ho Bugt, sejles der en sæltur, ellers er der en to-timers havnerundfart i Esbjerg havn. Husk varmt tøj. Og godt, lunt fodtøj er en rigtig god idé. Af sikkerhedsmæssige grunde skal man være selvhjulpne.

Malermester opfinder Fanø-farvekort

NORDBY – Malermester Ian Pettit, hvis butik er ved OK-tanken på Strandvejen 19 i Nordby, har opfundet et Fanø-farvekort med 19 farver, der er inspireret af Fanø-dragternes særlige farver. Han så en plakat for Fanø Dagbog for to år siden og blev fascineret af idéen om et særligt Fanø-farvekort. Han tog en kasse med både børne- og voksendragter med til sin leverandør, Beck & Jørgensen i København, og fik udviklet farverne med en ekspert. Der er reception lørdag den 8. april klokken 12-14 i butikken.

Edith M. Holz-udstilling på

Den tyske billedkunstner Edith M. Holz, der ville være fyldt 100 år i år, skabte mange værker i Sønderho og får egen udstilling

MUSEALT – Den anerkendte kunstmaler Edith M. Holz fra Oberhausen i Nordtyskland gik bort som 87-årig, men havde hun levet i dag, ville hun være 100 år. I den anledning og for at vise noget særligt har Fanø Kunstmuseum i samarbejde med datteren Ricarda Kiwit, født Holz, valgt at vie hele udstillingslokalet på 1. sal til en udstilling med hendes

værker fra Sønderho. Og udstillingen, forvaltet af datteren, er udsøgt, skal vi hilse og sige.

Ricarda Kiwit fortæller, mens hun er med til ophængningen af de udvalgte værker, at hendes mor besøgte Sønderho hvert år i 40 år, og med årene blev hun en skikkelse, som folk hurtigt genkendte, når hun var ude med pen, pensel, farver og staffeli.

Hun og familien boede altid i Fru Hansens Hus, også kendt som Ottos Hus. De boede hos postmester Jensen og familie og omgikkes andre kunstnere som Reinhardt Heine-

mann, Elsa Nöbbe og Franz Litz, blandt andre.

"Jeg kom med første gang, da jeg var seks år, og jeg husker så tydeligt, at vi var på Sønderho Kro. I årene løb blev byen som 'Heimat'. Så denne udstilling er min tak til Sønderho," fortæller datteren, der i dag er 66 år og landskabsarkitekt.

Smuglede porcelæn

Hun blev ved med at komme, også da hun og hendes mand fik børn, men det var ikke hvert år.

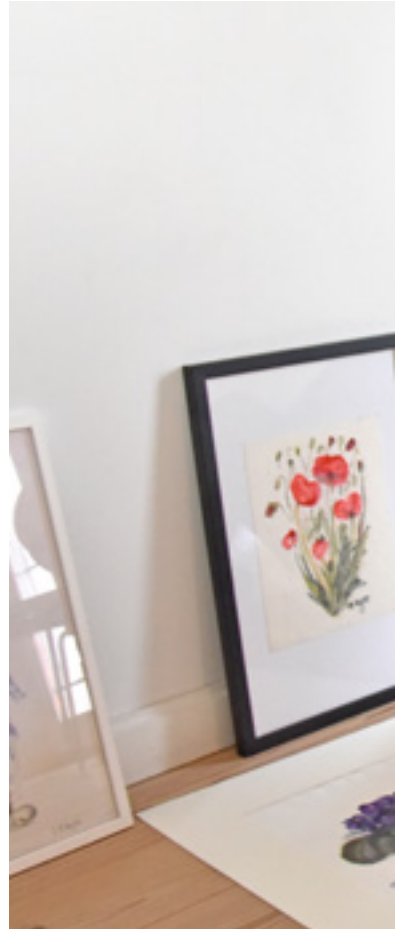
"Når vi var her, tog vi ofte til Esbjerg og købte Kongeligt Porcelæn og smuglede det til Tyskland," fortæller hun med et stort smil. Man måtte faktisk ikke bare tage det med hjem!

I dag har familien med tilladelse fra de danske myndigheder fået mulighed for at købe et sommerhus i Sønderho, Lodsens Hus eller Lottes Hus også kaldet.

Edith M. Holz, der blev uddannet på kunstakade-

Edith M. Holz på et foto fra sort-hvid-fotografiets velmagtsdage.

miet i Krefeld på det første hold efter 2. Verdenskrig, havde, som man kan se på udstillingen, en stor forælskab for naturen og blomsterne på Fanø. Hen-

N NOVASOL

Udlej med NOVASOL og få en velkomstgave

- Størst udlejningspotentiale
- Garanteret betaling ved sen gæsteannullering
- 25% rabat på ferieboliger i 19 europæiske lande
- Lad andre nyde dit sommerhus, når du ikke selv bruger det
- Vi finder en løsning, der passer til dig

Kontakt os for at begynde din udlejning:
novasol.dk/husejere | 3914 3900

Kontakt os
inden 31. maj 2023
og få nye dyner og
hovedpuder eller
Nokia Smart TV
i velkomstgave*

*Se øvrige gældende betingelser: bit.ly/forår2023

Fanø Kunstmuseum

Ricarda Kiwit, født Holz, blandt en række af hendes mors sirlige værker fra Fanø.

des speciale var akvarel-maleriet.

"Men hun arbejdede også med glas og kirkeglas," fortæller datteren i samtalen på museets første sal.

Alle motiver, der vises på udstillingen, er fra Fanø. Og da det er en salgsudstilling, er der gode chancer for at få noget med hjem til huset eller sommerhuset.

Overskuddet går til forskellige institutioner, museet får en tredjedel.

Tekst og foto:
Finn Arne Hansen

KIG
FORBI
BUTIKKEN

Fanø - et paradys for cyklister og naturelskere

- Lej cykel hos os for kun én dag – eller flere
- Lad bilen stå. Nyd Fanø intenst og komfortabelt på cykel
- God og personlig service
- Professionel reparation af din private cykel

Diana og Lars Asmussen

Fanø Cykler, Rindby Strand, Kirkevejen 67, Fanø
fanocykler.dk fanocykler@gmail.com +45 27 13 44 60

DanCenter mangler dit sommerhus

Ring nu til Anne-Grete Madsen 25 27 80 01 eller John Christensen 25 27 80 16 og få en uforpligtende snak om udlejning af dit sommerhus

Den bedste ferie i Danmark

DanCenter

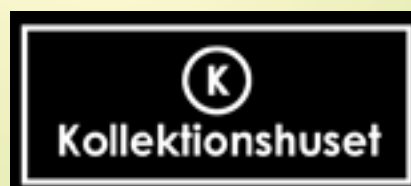
Forårsnyheder fra Levete Room, Rue de Femme & Culture.
Priser fra 199,95

Heartmade & PBO klar til St. Bededag

FORÅRS REST MARKED

Halvdelen af butikken er fyldt med rester til **100,- pr. del** fra Rue De Femme, PBO & Culture

PR. DEL
100,-

Hovedgaden 61 – 6720 Fanø – kollektionshuset.dk

f kollektionshuset o kollektionshuset

Åbningstider i påskeugen:

Man-fredag: 11-17 & Lørdag 10-14

Øen rundt

Familieorienteringsløb i påsken

RINDBY – Kontoret for Ukontrolleret Kreativitet alias Ragnhild Kallehauge er fuld af gode idéer. Fredag den 7. april klokken 11 skal en af dem realiseres, nemlig et påske-familieorienteringsløb i Fanø klitplantage. Starten går fra første parkeringsplads på Postvejen.

”Farten er ikke højere, end de alleryngste kan følge med. Kompas er der ikke brug for, men gode øjne! Vi ’løber’ en tur i den skønne natur og ser, om påskeharen har været forbi med lækkerier. Og så slutter vi af med æggeløb og saftvand,” fortæller hun. Når man køber billet, er det derfor vigtigt at angive antallet af voksne og antallet af børn.

”Vi finder vej ved hjælp af kalkklatter. Og det går over stok og hede, så en klapvogn er ikke altid nem at have med. Og det går aldrig hurtigere end de mindste ben kan følge med. Vi stopper op flere gange undervejs for at være sikre på vi alle er der. Billetter skal købes senest den 5. april 2023. Barnevogn er ikke det bedste at have med på turen,” slutter hun.

Nye kunstnere med i Fanø Strandgalleri

RINDBY – Når Fanø Strandgalleri på Kirkevejen 39 ved Rindby Strand lørdag den 1. april har festlig sæsonstart-fernisering med drinks og pindemadder fra klokken 14, så er det med to nye kunstnere ombord. Den ene er Eva Glerup, den anden er Ulla Hørlyck. Alle kunstnere og gallerifans er velkomne.

Ny begivenhed på Fanø: Fanø X Art i maj

RINDBY – Fra 18. - 20. maj mødes alle kunstarter og genrer i Rindby forsamlingshus for at krydsbestøve arterne – mavedans og folkedans til tonerne af sækkepipe, djembe og elguitar, billedkunst og akrobatik i en skøn forening. Alle deltagere, og selv ’tilskuerne’ vil blive opfordret til at bidrage til den store totempæl i midten af pladsen såvel som at møde op i udklædning. Bag Fanø X Art findes Ragnhild Kallehauge fra Kontoret for Ukontrolleret Kreativitet (KUK), og Hasse Sørensen fra Rebel Design, støttet af blandt andre Kulturelt Samråd.

Prisen er ganske overskuelig med en entrépris på 25 kroner, og børn under 15 år kommer gratis ind ifølge med en voksen. Der er ikke salg af alkoholiske drikke, men man kan selv tage noget med. Der kan lejes en teltplads. En midlertidig hjemmeside findes på sites.google.com/view/fanoxart.

Aarhus-forskere vil fjerne PFAS i ét hug

Silhorko A/S kom først, men forskere i Aarhus er ved at finde en metode, der ikke giver restaffald til forbrænding

DRIKKEVAND – Vandbehandlingsfirmaet Silhorko A/S, der har leveret verdens første helt effektive PFAS-filtre til Fanø Vand A/S for syv millioner kroner plus det løse får om nogle år hård konkurrence.

På Aarhus Universitet arbejder 12 forskere nemlig på at udvikle en bæredygtig teknologi, der ved hjælp af biomasse og sollys skal indfange og nedbryde evighedskemikalier i ét samlet, simpelt trin.

”Vi har udviklet flere forskellige metoder, der kan indfange og nedbryde PFAS. Nu er vi ved at samle teknologierne i et samlet design. Vi er det eneste sted i Danmark, der arbejder på en ét-trins løsning til at indfange, opkoncentrere og nedbryde PFAS i én arbejdsgang,” siger lektor Zongsu Wei, der leder forskningsgruppen Water Engineering Innovation på Aarhus Universitet.

Forskerne arbejder

på at udvikle en miljøvenlig, cirkulær teknologi, der ved hjælp af restbiomasse fra landbruget og solens eget lys kan indfange og derefter nedbryde PFAS i én samlet løsning.

Og det er ikke nogen let opgave: Ordet PFAS dækker over en lang række fluorstoffer, der i årtier og stadig den dag i dag bliver benyttet i et utal af produkter lige fra regntøj og byggematerialer til møbler, brandslukkere, solpaneler, gryder, emballage og maling.

Stofferne er kemisk ekstremt stabile, og der-

Silhorkos løsning bygger på filterrensning og fjerner PFAS totalt, men der opsamles rester, som skal til forbrænding.

for akkumuleres de kontinuerligt i alle levende organismer.

Ny grænseværdi

Miljøstyrelsen fastsatte i 2022 en grænseværdi for grundvand for fire udvalgte, særligt problematiske

PFAS-stoffer på to nanogram per liter. Det betød, at samtlige vandboringer

i Fanø Kommune overskred grænseværdierne, så vandværket måtte installere et filteranlæg. Filterne er midlertidige og skal sendes til forbrænding for

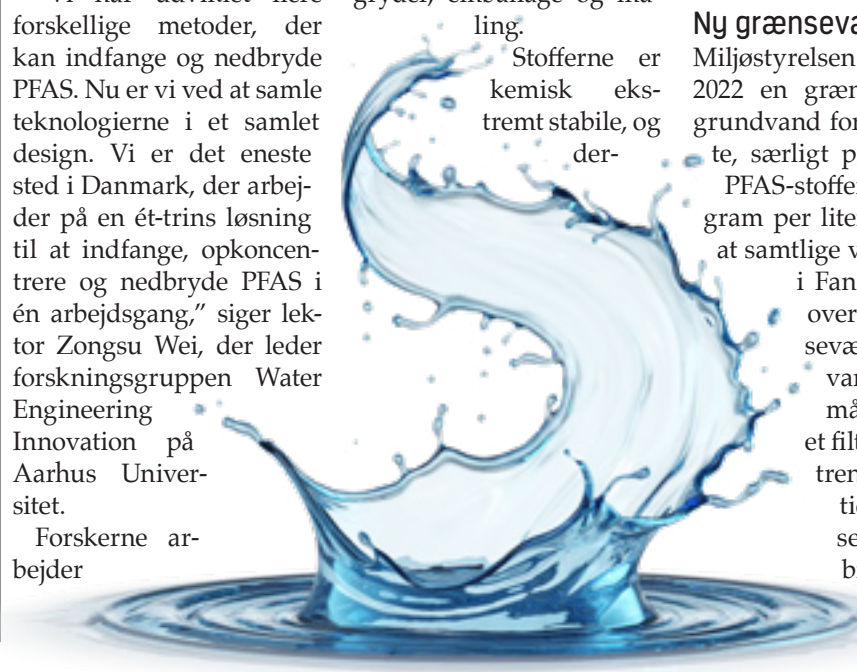
at destruere det opsamlede PFAS.

Forskningsgruppen arbejder på en permanent løsning. Målet er et filter, der konstant indfanger og nedbryder PFAS og regenererer sig selv, og som kan installeres ved drikkevandsboringer eller rensningsanlæg.

Filteranlægget på Fanø har endnu ikke sat aftryk på vandprisen, det sker først næste år, siger bestyrelsesformand Kaj Svarrer til Fanø Posten. Han mener, at samfundet burde være med til at bære byrden.

Læs hele den spændende artikel på fanoeposten.dk.

-fina

Det sker på Fanø fra 1/4 til 6/5 2023 - udvalgte begivenheder

- **Lør. 1/4 kl. 10-14**, Fanø Skibsfarts- og Dragtsamling, Hovedgaden 28, Nordby: Sæsonåbning. Herefter åbent lørdage og søndage kl. 10-12 og mandag til fredag kl. 11-16.
- **Lør. 1/4**: Sæsonåbning i Sprøjtehuset og Redningsstationen i Sønderho. Møllen er p.t. lukket pga. reparation.
- **Lør. 1/4 kl. 13**, Fanø Kunstmuseum, Sønderho: Fernisering af udstillingen Den tyske kunstner Edith M. Holz 1923-2011.
- **Lør. 1/4 kl. 14**, Fanø Kunstmuseum, Sønderho: Fernisering af udstillingen Den farverige konkyliemaler – Egon Svarrer 1925-1981.
- **Lør. 1/4 kl. 14**, Fanø Strandgalleri, Kirkevejen: Sæsonåbning med fernisering, velkomst til nye kunstnere.
- **Lør. 1/4 og søn 2/4 kl. 14**, Fanø Biograf, Lodsvej 3, Nordby: The Fabelmans. Øvrigt program på fanoebiograf.com
- **Lør. 1/4 kl. 15**, Fajancen i Sønderho: Sønderho-mesterskaberne i løgn.
- **Søn 2/4 til og med man. 10/4 kl. 11-15**, Fanø Museum, Skolevej i Nordby (Museumspladsen): Påskeåbent
- **Søn 2/4 kl. 15**, Rindby Forsamlingshus: SangSøndag, efter den ny Højskolesangbog. Entré m. kaffe og kage. Se mere på rindbyf.dk/arrangementer
- **Man. 3/4, tir. 4/4 og ons. 5/4 kl. 20**, Realen – Fanøs Kulturhjerter, Niels Engersvej, Nordby: Testshow med Brian Lykke og Kasper Nielsen fra podcastserien om livet på den fiktive taleradio, r8Dio. Dørene åbner kl. 18.30. Entré, billet salg via realen.dk
- **Ons. 5/4 til lør. 8/4 kl. 13-16**, Lorensens i Sønderho: Åbent.
- **Ons. 5/4 kl. 19**, Sønderho Forsamlingshus: Generalforsamling i Sønderho Antenneforening. Se mere på soenderho-af.dk
- **Tor. 6/4 kl. 11 og 14**, Nordby Lystbådehavn: Sæl- eller havnesejlads med Martha. Book billetter på place2book.com/da/sw2/sales/event_list/EM8817. Mere information på marthasonderho.dk
- **Fre. 7/4 kl. 11**, Fanø klitplantage, første P-plads på Postvejen: Påske-familieorienteringsløb. Entré. Billetkøb senest 5/4 på place2book.com/da/sw2/sales/aggjmeq94f. Arr.: KUK v/ Ragnhild Kallehauge
- **Lør. 8/4 fra kl. 7**: Skattejagt på påskeæg i butikker og restauranter og fotokonkurrence. Gratis. Arr.: Nordby Handelsstandsforening, nordbyhandel.dk/paaskejagt
- **Lør. 8/4 kl. 21-2**, Sønderho Forsamlingshus: Påskebal, lær at danse Sønderhoning og Fannik. Entré. Arr.: Fonden Gl. Sønderho
- **Ons. 12/4 kl. 19.30**: Realen, Nordby: Fællessang, Helge og Martins yndlingsange. Dørene åbner kl. 19. Fri entré
- **Tor. 13/4 kl. 14**, Nordby lystbådehavn: Sejlads med Martha. Se mere på marthasonderho.dk
- **Fre. 28/4 kl. 20** (dørene åbner kl. 19), Strien, Lindevej 5-7, Nordby: Jubilæumskoncert med Daimi og Louisiana Jazz Band. Entré. Arr. Fanø Jazzklub
- **Tir. 25/4 kl. 19**, Rindby Forsamlingshus: Generalforsamling i forsamlingshusforeningen.
- **Fre. 28/4 kl. 20**, Realen: Dissing Las & Cross - Copenhagen Skyline. Dørene åbner kl. 18.30. Entré, billet salg via realen.dk
- **Lør. 29/4 kl. 10**, Sønderho kirke: Blomstermatiné. Fri entré. Arr.: Kirkerne på Fanø
- Gudstjenester i Nordby Kirke og Sønderho Kirke: Se kirkernepaafano.dk

Vadehavsforskningsdagen 2023 trak et rekordstort antal tilhørere

160 personer fra især vadehavsområdet kom, så, hørte og blev klogere på Vadehavsforskningsdagen 2023

VIDENSKAB – Igen har du snydt dig selv, hvis du ikke var med til den årlige udgave af Vadehavsforskningsdagen, som i år fandt sted fredag den 24. februar på UC Syd på Degnevej i Esbjerg.

Men vores gentagne ros af dagen virker åbenbart. For i år var der rekorddeltagelse, omkring 160 personer havde tilmeldt sig denne dag, arrangeret af Nationalpark Vadehavet.

En stribe eksperter stod klar til at gøre os klogere. Naturgeograf Carlo Sørensens fra Kystdirektoratet

Tegn på gamle huse kan være der for at skræmme onde ånder eller selveste Satan væk.

fortalte om vandstandsstigninger. Han kunne blandt andet fortælle om dengang, rigtig mange mennesker omkom under stormfloderne, fordi der manglede diger.

"I kirkebøgerne stod der "den største stormflod i mands minde". Mands minde må så have været cirka 25 år, for der var

typisk en stormflod med cirka 25 års mellemrum," sagde han.

Ingen druknet i 100 år

Han fortalte, at stormfloderne tog op til 19 redningsmænd på én gang i en landsby, men efter de mange digebyggerier, er der ikke druknet nogen i en stormflod siden 1923. Vi fik også at vide, at havet er steget 3-4 millimeter om året siden industrialiseringen i 1870erne.

Fra historiker Mette Guldborg hørte vi, at skibstypen evert slet ikke stammer fra Holland, men fra Elben. Og af hendes kollega

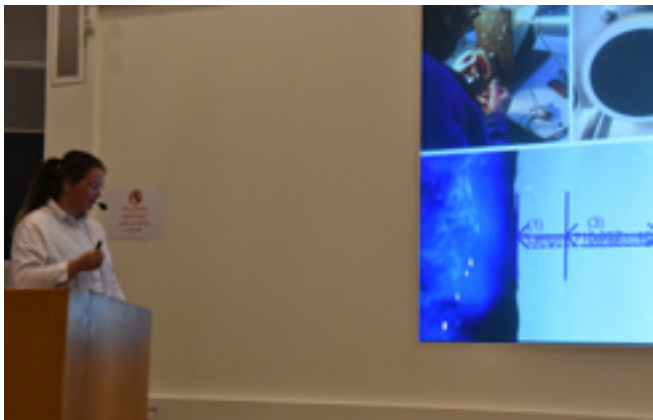
Louise Hauberg Lindgaard lærte vi, at mystiske tegn på huse og træværk i senmiddelalderens England også findes i rigt mål i Syd- og Sønderjylland plus Fyn. De skulle holde det onde væk.

Vi hørte også Louise Birgitte Henriksen fortælle, et en ugelang undersøgelse af den lille hval marsvins alder nu kan klares på få timer, takket være slibning af dens tænder! Der er år-ringe.

Skriv sidste fredag i februar 2024 ind i din kalender, hvis du vil med næste år. Der er også morgenmad og frokost med i entréen på 0 kroner.

Louise B. Henriksen fortalte om aldersbestemmelse af marsvins tænder ved slibning.

Tekst og foto: Finn Arne Hansen

Øen rundt

Kunstmuseet inviterer til to ferniseringer

FANØ – Fernisering, fernisage. Kært barn har mange navne. Lørdag den 1. april holder Fanø Kunstmuseum hele to af slagsen. Den ene omhandler Edith M. Holz og afvikles klokken fra klokken 13. Hende kan du læse mere om i artiklen side 10 og 11. Den anden foregår klokken 14 og omhandler 'den farverige konkyliemaler' Egon Svarrer, 1925-1981, der var født og opvokset i Esbjerg, og som levede i sommermånederne på Fanø. "I løbet af 1960'erne udviklede hans kunst sig fra den naturalistiske form til en abstrakt og konkret retning, præget af et stramt og farverigt formsprog. I 1964 dannede Egon Svarrer sammen med lokale kolleger kunstnergruppen Konkylie, som fik betydning for samtidskunstens opblomstring i Esbjerg og på Fanø," fortæller museumsformand Birgit R. Knudsen.

Meyers Galleri i Esbjerg var stedet, hvor kunstnerne fra Konkylie viste sig frem. Fanø Kunstmuseum viste i 2013 særudstillingen Konkylie – En vestjysk kunstnergruppe.

Egon Svarrer fik sit internationale gennembrud i 1973 i samarbejde med Galleri Sagittario i Milano. Efter 1976 udstillede han fortrinsvis i Danmark og underviste samtidig på aftenskolen i Esbjerg. Svarrer blev i de sidste år optaget af den indiske Sambodhreligion, som bygger på meditation og selvindsigt, og han foretog flere rejser til Indien. Kaj Svarrer-udstillingen løber til 29. maj

Ellers er årets tema i den faste udstilling Oplev Fanø og vadehavskulturen gennem kunsten. Man vil kunne se Christian Blaches Skibsbyggeri i Nordby, der er en gave fra Alice og Tage Sørensens Fond.

Turisternes og kunstnerens indtog i slutningen af 1800-tallet og i starten af 1900-tallet præger også udstillingen.

Julius Exners Sangundervisning i Sønderho fra 1896 pryder en af væggene. Andre billeder giver indblik i hverdagen og bryllup.

Egon Svarrer: Et tegn. 1969. Doneret af kunstneren.

Foto: Fanø Kunstmuseum.

Om påskeharen og andre harer – et frugtbarhedssymbol

Jeg tror, de fleste er klar over, at en hare ikke lægger æg... Alligevel optræder hare og æg sammen

her op til påske, og det kan vi have stor fornøjelse af. Søger man en forklaring, er den nok, at både æg og hare symboliserer det alt-overvejende tema i denne årstid: frugtbarhed. Alle går og venter på, at nu skal der ske noget, bliver utålmodige og vil gerne gøre noget for, at det nye i naturen skal gå hurtigere. Det har man gjort til alle tider. Man kiggede sig om efter

hjælp, og øjnene faldt på haren, hvor de forskellige køn på denne årstid er ved at finde sammen.

Det går lidt hårdt for sig, men resulterer i ret så mange harekillinger.

Viste du, at en hare kan være gravid med to kuld killinger på én gang?

Haren blev derfor et frugtbarhedssymbol. Den kan man så ofre til. Her er ægget jo et ganske godt of-

fer. Ægget kommer der noget nyt ud af.

Der er mange andre historier om haren. I Vilslev lige på den anden side af vandet fortælles der om to koner, der jævnlige skabte sig om til harer og drillede skytten fra Kærgård. Det irriterede ham. Selvom han ramte harene, så hårene fløj, løb de videre. Først da han fik råd om at lade bøssen med sølvknapper,

ramte han dem begge - og straks lå de og sprællede i deres røde skorter. Konerne stoppede siden klude i skudhullerne. Gamle folk mindes endnu at have set dem sådan, den ene gik altid med hånden i siden (frit efter Folk og Fauna).

Ja haren er svær at få ram på, så svær, at der må være større kræfter på spil. Sådan kan det jo også være med kvinder, sagde

de senere i Vilslev. Haren kan opleves i påsken på enge eller marker. Et godt tidspunkt er i timerne efter daggry eller i den sene skumring. Sæt dig så vidt muligt højt i landskabet og husk kikkert.

Man kan læse om og se foto af dyret på Fanø-Natur's hjemmeside fano-natur.dk.

Tekst og foto: Søren Vinding

To harer i leg. De ses bedst i timerne efter daggry eller i den sene skumring.

Hare på engen ved Klungebjergvej. Husk kikkert, hvis du vil ud at se efter harer.

Øen rundt

Fanø Half gentages lørdag den 15. april
RINDBY – Lørdag den 15. klokken 10.30 'skydes' Fanø Half 2023 i gang ved Stoppestedet i Rindby.

"Intet tilmeldingsgebyr, ingen forplejning, ingen officiel tidstagning, men til gengæld et fantastisk løb i naturskønne omgivelser, efterfulgt af øl og hygge på Fanø Bryghus," siger initiativtager Mikkel Theut.

Foto: Privat

Knortegæs fra nord er på besøg

Lige nu opholder der sig flere hundrede Knortegæs fra den russiske tundra, Svalbard og Grønland på Fanø i Vadehavsdelen af øen, hvilket betyder hele østsiden og vestsiden fra Hønen op til Sønderho Strandsø.

Knortegåsen er opdelt i tre racer, og det skal vi ikke fordybe os i her, blot konstatere, at der er flest af den sibiriske race (Branta bernicla) og kun meget få af den mere nordvestlige race lysbuget knortegås (Branta bernicla hrota) fra Svalbard og Grønland.

Knortegåsen er klart den mindste af de almindeligt forekommende gåsearter i Danmark med en kropslængde på 55-62 cm, og et beskedent vingefang på bare 105-117 centimeter. Den er ikke større end en gravand, den er buttet og

Men det er en sandhed med modifikation, da den har en hvid halskrave og hvid undergump.

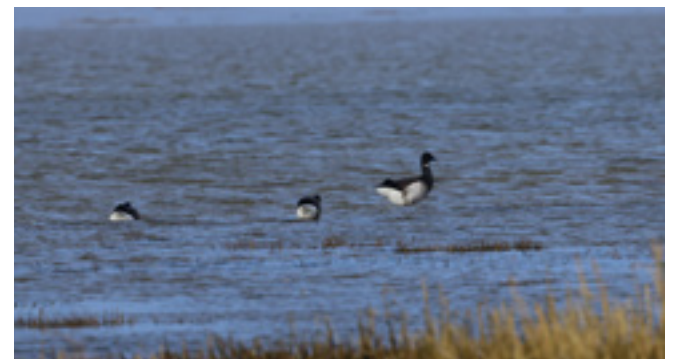
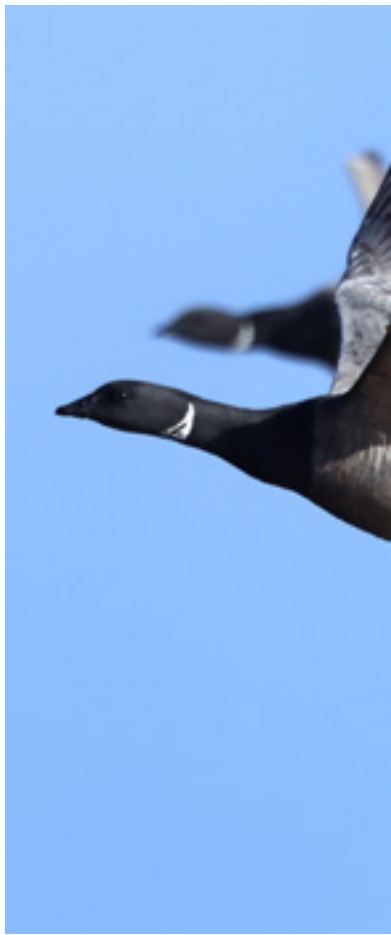
Den lysbuede knortegås adskiller sig iøjnefaldende med lys bug fra sin sibiriske artsfælle.

Ungfugle har om efteråret nogle lyse bræmmer på vingerne, og den hvide halskrave kan være svagere eller helt mangle.

Knortegåsen har sit navn efter dens karakteristiske stemme, der kan høres døgnet rundt fra de fouragerende gæs på vade og strandenge. Der er en dyb rullende 'knorr'-lyd, som høres ofte, fordi knortegæssene dels er meget sociale, og dels meget kommunikerende for at holde flokken sammen.

Knortegåsen kommer, afhængigt af sit ophav, typisk til Fanø og resten af Vade-

havet i begyndelsen af november, og den bliver faktisk i sjældne tilfælde helt indtil slutningen af maj og begyndelsen af juni, da det ikke er hensigtsmæssigt at

Knortegæs findes der tre arter af. Her ses lysbuget knortegås fouragere. Gåsen har fået sit danske navn efter sin 'knorr'-lyd.

FANØ-POSTEN BF 396															
SKILT		MARK		BIØRD- TIL- TALE		TYSK- LAND ILT		SLEV		LITER		GUD		VOKAL	
OM														OM	
UDNYT- TELSE						SEL- SKAB ANGAV				GANG TONE					
KIGGE				STIVNER FUGL								TRÆ STRAF- FEDE			
MÅL				TER DYR				STED- NAVN BUSK							
SVE- RIGE		PLANTE SAMLE						FARVE HUS- DEL						SLET- TE	
GENI				DRENG KRIGEN								SVOVL BY			
STED- ORD		VÆKST LEM						DRENG TARA							
FISK		SPIL- LET								PORT TITEL					
GLOR				MEN GUD- INDE				ØJNE FILM- HELT				TONE MØN- TER			
KELVIN		UFOR- KLARLIG DRIK								HEST PLADE					
BÅD REX		TONE DOVNE						MØN- TER STRUNK							
MUSIK- STIL						LIDEL- SE GUD				FRED TIN				FETA	
BEL- GIEN		FILM- STAR NORGE						KORT ØSTRIG				SYD VOKAL			
krydsord.com		BUSK		AF- FALDET											

Navn: _____
 Adresse: _____
 Postnr: _____

Send foto til mail@fanoeposten.dk eller indlæver den udfyldte krydsord til: Fanø Posten, Hovedgaden 75, Fanø – **senest den 26. april 2023**. Mærk kuverten "Konkurrence". Maks én deltager pr. husstand. Sidste måneds præmie, et gavekort på 200 kr. til SuperBrugsen, kan afhentes i SuperBrugsen, Fanø.

Vinder af sidste nummers krydsord: Svend Madsen, Vangled 39, Fanø

**Kontakt os på
 tlf. 75 12 08 33**

Vi kan kontaktes **hele døgnet**

Forbrugerrådet TÆNK anbefaler at bruge ISO9001-certificerede bedemænd

Nikolaj Rebsdorf   Alexandra Brandt   Troels Giversen   Mette Grumsen   Nicki Lobner   Hanne Hjørngaard   Tine Nielsen

- Vi hjælper med en værdig, smuk og personlig afsked
- Fokus på bæredygtighed
- Få en fast og fair pris
- Ring og få gratis tilsendt hæftet "Min sidste vilje"

**Skov Madsens efft.
 Esbjerg og Fanø Begravelse**

Jernbanegade 68 | Esbjerg | tlf. 75 12 08 33

www.houkjaerbegravelse.dk

Fem knortegæs i luften. De flyver sent 'hjem' til Rusland, Svalbard og Grønland for at være sikre på, at ynglepladserne er klar til brug.

Knortegås holder til på lavvandede områder, og dens foretrukne føde er ålegræs, søsalat og blandet strandvegetation, der er tilgængeligt i grænselandet mellem vade- og strandenge. Vadehavet er den vigtigste træk- og rastelokalitet i Danmark med 15.000-20.000 rastende fugle forår og efterår. Men Vadehavet er ofte kun et pitstop, da de fleste fugle fortsætter til Holland og Frankrig. Et fåtal overvintrer, og det ses især i Nationalpark Vadehavet.

På Fanø Fuglestation vil vi på næste månedstur søndag den 2. april også vise denne smukke gås, så hold dig orienteret på vores facebookside: facebook.com/groups/224889424358221.

Tekst og foto: Søren Brinch
Redigering: Finn Arne Hansen

returnere til ynglepladserne, før disse er blevet lidt mere gæstfri.

Når flokkene af knortegæs på det tidspunkt på-

begynder trækket nordpå, genlyder Fanø af den meget specielle lyd, der især kan opleves fra havnen i Nordby, da mange af gæssene

flyver nordpå på indersiden af Fanø, og går enten ud gennem Grådyb eller direkte ind over land mod fjerne østlige horisonter.

Vidste du

at du kan få support til internet (åben 16.30-21.00 hverdage og 11.00-21.00 i weekenden) Ring 75 16 13 86 og tast 2

Bliv medlem af Fanøs lokale antenneforening og få hurtigt internet og et stort udbud af TV kanaler. Internet uden TV-pakke er også muligt – også i feriehus og lejligheder.

Henvendelse på tlf. 75 16 13 86 (kontortid man-tor kl. 9-11) eller via www.fanonet.dk, når du har brug for hjælp.
Følg også "Nordby Antenneforening Fanønet" på Facebook

DAN-EL A/S

www.dan-el.dk

DØGNVAGT 70 23 23 88

Sønder Nytoft 21 C, 6720 Fanø

RÅDGIVENDE INSTALLATØR

VI HJÆLPER DIG MED ALLE ELEKTRISKE INSTALLATIONER!

- Ladebokse
- Varmepumper - luft/luft og luft/vand
- Køleanlæg
- Erhvervs varmpumper
- Klimaanlæg
- Energirådgivning
- Elinstallationer
- Sommerhus installationer
- Udskiftning af eltavler
- LED belysning
- Solcelleanlæg

DEN JYSKE ELEKTRIKER

Tlf. 70 70 70 81
www.denjyskeelektriker.dk

VESTKLIMA

Tlf. 41 92 40 00
www.vestklima.dk

Torben Mahlers Tegnastue

Færgevej 2, 6720 Fanø

Tlf. 2086 3527 - mail: torben@mahler.dk

Arkitektarbejde herunder arbejde med fredede bygninger
Tilstandsrapporter & Energiberegninger – energimærker

flex·byg

tømrer- og byggefirma

Ing. Henning Frosch
Lodsvej 41 · 6720 Fanø

21 48 69 89

Frits Brinch & Sønner ApS
Entreprenørforretning & Aut. Kloakmester

Sdr. Nytoft 11 - 6720 Fanø
75 16 42 57 - Kontor/fax: 75 16 41 81
Biltlf.: 29 26 56 76

EL-SERVICE

75 16 33 55

MOBILTELEFON: 28 48 22 71

Næste avis
6. maj

Deadline
26. april

Frands Jensen

MURERMESTER

Tlf. 75 12 96 91

www.frandsjensens.dk

Køb en bil hos Toyota Louis Lund
og få **TRYGHED**
og op til **8 års garanti**
med en Louis Lund Serviceaftale.

ALWAYS A BETTER WAY

Toyota Ribe Industrivej 36 Tlf. 76 88 11 88
Toyota Vejen Vestermarksvej 5 Tlf. 75 36 17 66
Toyota Esbjerg Hededammen 2 Tlf. 75 14 23 88
Toyota Varde Jeppe Skovgårdsvej 21 Tlf. 76 54 22 00

Åbent: Man-fre 9-17, søn 11-16 · Louis Lund A/S · www.louis-lund.dk

TOYOTA
Louis Lund

JENSEN & JENSEN FANØ ApS
TØMRER og SNEDKER

Alt inden for tømrer- og snedkerarbejde udføres

KVALITET EN SELVFØLGE

Lars-Ole Møller Dahl Nybyvej 3 · Tlf. 4036 6484

Nordby Renovation & Slamsugning I/S

Slamsugning · Højtryksspuling
Kranarbejde udføres · Containere udlejes

☎ 40312337 - 40262337
Sønder Nytoft 13 - 6720 Nordby - Fanø

Deres blikkenslager A/S

Aut. VVS-installatør og kloakmester

Sønder Nytoft 8 A - 6720 Fanø
Mobil Fanø afd. 40 91 57 11
Målerhusvej 3 - 6700 Esbjerg
Tlf. kontor 75 12 50 11

www.deresblik.dk · deresblik@deresblik.dk

Hurtig og sikker service

Fanø Klima Service

Din lokale fagmand

Salg og service af alle typer varmpumper

Ring for tilbud: 21 67 95 16

FANØ POSTEN
- hele øen rundt!

SHOPPING

BROEN

Hello Springtime

BROENS STORE
FØDSELSDAGS-
FEST
3. - 5. APRIL

HURRA
GRATIS FØDSELSDAGS-
KAGE, BOBLER OG
BALLONER TIL ALLE!
MANDAG 3. APRIL KL. 16

HELT
GRATIS

**KOM OG OPLEV
DE FESTLIGE
BALLONKLOVNE**

HURRA HOLGER
MR. BIRTHDAY
KLOVNEREN ALFREDO

MANDAG 3. APRIL KL. 14-17
TIRSDAG 4. APRIL KL. 11-14
ONSDAG 5. APRIL KL. 11-14

HELT
GRATIS

**MICKIS
CUPCAKE-
VÆRKSTED
FOR BØRN**
MANDAG 3. APRIL
KL. 12-14

KOM OG
BAG MED
MICKI

BROENS STORE
BAGEDYST

**MANDAG 3. APRIL
KL. 14-16**

LÆS MERE PÅ
BROENSHOPPING.DK

HELT
GRATIS

**MAKE N' TAKE
LEGO-WORKSHOP**
KOM OG LAV SMÅ LEGO-FIGURER.
ONSDAG 5. APRIL KL. 13-17

HUSK
P-SKIVE

4 TIMERS
GRATIS
PARKERING

HVERDAGE
10-19
LØRDAG OG SØNDAG
10-17

Kvickly, biografen, Fitness World og
restauranterne har udvidede
åbningstider

LÆS HELE PROGRAMMET PÅ BROENSHOPPING.DK

Forbehold for fejl